

Zubr

V době, kdy Velkomoravské říši vládli Mojmirůvci, řádil v okolí Velehradu obrovský zubr.

„To není obyčejné zvíře, to je snad ďábel sám,“ říkali o něm lidé. Zubr ničil pole i obydlí, napadal lidi.

„Kdo to nebezpečné zvíře skolí, bude odměněn!“ vyhlásil vládce. Ale nikomu se do boje s divokým tvorem nechtělo.

Jednoho dne se zubr přihnal na vrch nedaleko Velehradu, k chatrči chudého uhlíře Věnavy. Ten si právě chystal oběd, ale když zaslechl dusot, vyběhl ven. Zubr hned obrátil obrovskou hlavu proti uhlíři, žene se proti němu jako bouře, chce ho nabrat na rohy.

Uhlíř nezaváhal: Natáhl ruce a popadl zvíře za rohy. Zubr se brání, koulí očima, dupe, couvá... ale hlavu vyprostit nedokáže.

„Co teď,“ přemýšlí Věnavy. „Jak dlouho mohu zubra držet? Až mi dojdou síly, až povolím, udupe mě to divoké zvíře k smrti, zničí i můj příbytek!“

Tu nad uhlířovou hlavou zazpíval ptáček. Znělo to jako „lý - cí, lý - cí, lý - cí...“.

„Lýcí,“ proběhlo uhlíři hlavou. „Z toho je přece šňůra, kterou mám přivázané opánky!“ Uvolnil jednu ruku, rychle šňůrku odmotal a prostrčil ji zubrovi do nozder. Marně se zvíře bránilo. Zubr nakonec pochopil, že prohrál, sklonil hlavu...

Jako beránka jej pak uhlíř odvedl na hrad, kde přímo před knížetem srazil zubrovi sekyrou hlavu.

„Jsi velice statečný muž. O tvém činu se bude dlouho povídat, budeš slavný. Pověz, jak tě mám odměnit?“ zeptal se kníže.

„Po slávě netoužím, ani po penězích,“ řekl uhlíř. „Jen mě nech, pane, navždycky přebývat na tom místě v lese, kde stojí má chatrč. Tam je mi nejlépe.“

„Dobrá,“ pronesl kníže. „Od této chvíle je vrch, kde jsi zubra přemohl, tvůj – a také všechna země kolem. Staneš se zemanem a tvým znakem bude zubří hlava s tímto prstenem v nozdrách.“

A kníže podal uhlíři vzácný prsten.

Když se Věnava vrátil domů, vystavěl na místě chatrče hrad a ten pojmenoval Zubří. Po čase se oženil a synovi, který se mu narodil, dal jméno Prsten.

Tento chlapec, když dospěl, nechal si postavit pod otcovým hradem na skále vlastní hrad s pěti branami. Pernštýn! Nad jednou z těch pěti bran uvidíte znak, který statečnému uhlíři určil kníže: hlavu zubra s prstenem.

